

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____

din _____ 2020

Chișinău

**Cu privire la aprobarea Avizului la proiectul de lege
pentru modificarea unor acte normative**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative.

Prim-ministru

ION CHICU

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul finanțelor

Serghei PUȘCUȚA

Ministrul economiei
și infrastructurii

Anatol Usatîi

Ministrul justiției

Fadei Nagacevschi

Aprobat
prin Hotărârea Guvernului nr.

AVIZ
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative

Guvernul a examinat proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr. 241 din 25 octombrie 2019) de către un grup de deputați în Parlament, și comunică următoarele.

Actualmente, categoriile de activități specificate la art. 5 pct. 36) din Codul fiscal nr. 1163/1997 pot fi practicate de persoana fizică fără ca aceasta să se înregistreze într-o formă organizatorico-juridică, fără drept de deducere a cheltuielilor, cu excepția deducerilor aferente sumelor pentru primele de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor obligatorii în bugetul asigurărilor sociale de stat (art. 36 din Codul fiscal nr. 1163/1997).

În vederea determinării corecte a obligației fiscale, în cazul desfășurării unei activități cu oferirea dreptului de deducere a cheltuielilor, aceasta implică necesitatea de înregistrare într-o formă organizatorico-juridică, stabilită de legislație.

De asemenea, menționăm că ținând cont de specificul activității profesionale desfășurate în sectorul justiției, s-a stabilit un regim separat, preferențial pentru aceștia. Prin urmare, se consideră inoportună catalogarea activităților profesionale în sectorul justiției și în domeniul sănătății drept activități profesionale independente, întrucât aceste activități sunt similare activității de întreprinzător.

Cu privire la acceptarea deducerii cheltuielilor în baza documentelor electronice, inclusiv în baza bonurilor de casă, relatăm că potrivit art. 11 alin. (1) și alin. (5) din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017, faptele economice se contabilizează în temeiul documentelor primare. Documentele primare întocmite atât pe suport de hârtie, cât și în formă electronică au aceeași putere juridică. Astfel, pentru asigurarea corectitudinii deducerii cheltuielilor este necesar de respectat normele menționate *supra*.

Privind semnătura aplicată pe documente, aceasta este necesară să fie olografă sau electronică, modalitățile respective fiind unicele acceptate de legislație. Documentul scanat poate implica riscuri de realizare a unor tranzacții fictive.

Referitor la limitarea deducerii cheltuielilor confirmate doar în baza bonurilor fiscale, remarcăm că această prevedere se regăsește, în prezent, la art. 24 alin. (10) din Codul fiscal nr. 1163/1997, potrivit căruia se permite

deducerea cheltuielilor ordinare și necesare suportate de contribuabil pe parcursul perioadei fiscale, neconfirmate documentar, în mărime de 0,2% din venitul impozabil.

Totodată, menționăm că, în esență, bonul fiscal nu se conformează cerințelor stabilite în art. 11 din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017, și anume nu permite identificarea cumpărătorului, ceea ce ar implica riscul evaziunii fiscale.

Calitatea materialelor folosite la imprimarea bonurilor nu este supusă unor cerințe speciale, așadar, informația imprimată pe bonuri nu se păstrează de lungă durată. Astfel, relevăm că termenul de prescripție pentru determinarea obligațiilor fiscale este de 4 ani, iar pentru păstrarea documentelor care justifică faptele economice termenul este 6 ani.

Observăm că posibilitatea deducerii cheltuielilor în baza bonului fiscal urmează a fi analizată suplimentar, după implementarea conceptului „Monitorizarea electronică a vânzărilor”, care va permite stocarea datelor din bonul fiscal în sistemul informațional al Serviciului Fiscal de Stat.

Cu privire la reducerea cotei impozitului pe venit persoanelor care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției de la 18% la 12%, menționăm că, în condițiile regimului fiscal actual, această propunere nu poate fi acceptată, deoarece aceste persoane beneficiază de un regim fiscal special, beneficiind de dreptul la deducerea cheltuielilor suportate în procesul activității, analogic persoanelor juridice și fizice care desfășoară activitate de întreprinzător, precum și de scutiri personale, asemenea persoanelor fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător.

Totodată, tratamentul fiscal aplicat asupra veniturilor persoanelor care desfășoară activități profesionale în sectorul justiției, inclusiv prin prisma asigurărilor sociale și medicale, urmează a fi supus unei analize complexe suplimentare, în contextul realizării acțiunii prevăzute în Planul anual al Guvernului pentru anul 2020, sub aspectul impactului și implicațiilor bugetare.

Referitor la extinderea prevederilor art. 92 alin. (8) asupra agenților economici nou-înregistrați, pe o perioadă ce nu va depăși 3 ani calendaristici consecutivi, remarcăm că, potrivit art. 92 alin. (8) din Codul fiscal nr. 1163/1997, întreprinzătorul individual, gospodăria țărănească (de fermier) al căror număr mediu anual de salariați, pe parcursul perioadei fiscale, nu depășește 3 unități și care nu sunt înregistrați ca plătitori de T.V.A. prezintă, nu mai târziu de 25 martie al anului următor anului fiscal de gestiune, darea de seamă fiscală unificată.

Darea de seamă fiscală unificată include raportarea obligațiilor fiscale aferente impozitului pe venit (cum ar fi nota de informare IALS, INR etc.) și a impozitelor, precum și a taxelor locale.

Prevederea art. 92 alin. (8) din Codul fiscal nr. 1163/1997 este exhaustivă și se răsfrânge numai asupra categoriilor de contribuabili menționați, în celelalte cazuri contribuabilii urmează să raporteze informația despre plățile efectuate persoanelor fizice până la 25 ianuarie, după anul de gestiune.

Mai mult decât atât, darea de seamă unificată este caracteristică statutului juridic al întreprinzătorilor individuali și al gospodăriilor țărănești (spre exemplu, beneficierea de scutiri personale) și nu poate fi aplicată societăților cu răspundere limitată.

De asemenea, considerăm inoportună completarea Codului fiscal 1163/1997 cu o noțiune specială pentru factura fiscală electronică generată în sistemul informațional automatizat „e-Factura”, deoarece noțiunea de factură fiscală, expusă în art. 93 pct. 16) din Codul fiscal nr. 1163/1997, cuprinde deja noțiunea facturii fiscale electronice.

Cu privire la propunerea de completare a Codului fiscal nr. 1163/1997 cu prevederi care ar permite deducerea T.V.A. în baza bonului echipamentelor de casă și control, menționăm că aceasta nu poate fi susținută din următoarele considerente:

1) calitatea materialelor folosite la imprimarea bonurilor nu este supusă unor cerințe speciale, așadar, informația imprimată pe bonuri nu se păstrează de lungă durată. Astfel, menționăm că termenul de prescripție pentru determinarea obligațiilor fiscale este de 4 ani, iar pentru păstrarea documentelor care justifică faptele economice termenul este 6 ani;

2) comerțul cu amănuntul și prestările de servicii în locurile special amenajate și comerțul electronic, cu plata în numerar și/sau prin intermediul instrumentelor de plată fără numerar, în cadrul căruia se eliberează bonul echipamentelor de casă și control, este activitate desfășurată de comercianții care vând produse direct consumatorilor pentru uzul personal al acestora (consumul final). În cazul procurărilor efectuate în cadrul comerțului cu amănuntul de către persoane care practică activitate de întreprinzător, potrivit art. 117 alin. (3) din Codul fiscal nr. 1163/1997, este prevăzut dreptul nelimitat în timp de a solicita factura fiscală de la furnizor.

Relevăm că posibilitatea deducerii T.V.A. în baza bonului fiscal urmează a fi analizată suplimentar, după implementarea conceptului „Monitorizarea electronică a vânzărilor”, care va permite stocarea datelor din bonul fiscal în sistemul informațional al Serviciului Fiscal de Stat.

Propunerea aferentă termenului eliberării facturii fiscale în formă electronică, care nu poate depăși 10 zile a lunii următoare celei în care a avut loc livrarea nu poate fi acceptată, deoarece interdicția eliberării facturii fiscale peste 10 zile din data livrării va afecta dreptul cumpărătorului la deducerea sumelor T.V.A.

Privind completarea art. 12 din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017 cu prevederea „În cazul întocmirii documentului primar cu regim special în formă electronică, element obligatoriu îl reprezintă aplicarea semnăturii electronice a persoanei responsabile”, remarcăm că, potrivit prevederilor Legii nr. 91/2014 privind semnătura electronică și documentul electronic, semnătura electronică a semnatarului este un element obligatoriu al documentului electronic.

Concomitent, o dispoziție derogatorie de la această cerință este stabilită în Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017 pentru documentele primare întocmite în formă electronică, cu excepția documentelor primare cu regim special. Astfel, conform art. 11 alin. (9) din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017, în cazul în care documentele primare, cu excepția documentelor primare cu regim special, sunt întocmite în formă electronică, semnătura nu constituie un element obligatoriu. În astfel de cazuri, modalitatea de identificare a persoanelor care au inițiat, dispus și/sau aprobat efectuarea faptelor economice respective se stabilește prin proceduri interne.

Astfel, indiferent de modul de întocmire a documentului primar cu regim special (pe suport de hârtie sau în formă electronică), semnătura reprezintă un element obligatoriu.

În acest context, considerăm inoportună modificarea art. 12 din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017, deoarece cadrul normativ deja reglementează acest aspect.

Cu privire la completarea art. 2 din Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori cu alin. (7) „În cazul contractelor de credit pentru entități micro și mici clasificate conform Legii contabilității și raportării financiare nr. 287/2017, se aplică art. 1-3 și art. 10-23” remarcăm că această propunere nu poate fi susținută, deoarece excede obiectul de reglementare al Legii nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori – contractele de credit pentru consumator.

Potrivit art. 3 din Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori, consumator reprezintă persoană fizică care intenționează să comande ori să procure sau care comandă, procură ori folosește produse și

servicii pentru necesități nelegate de activitatea de antreprenor sau cea profesională.

Totodată, semnalăm că Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori a avut drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, iar potrivit art. 3 lit. (a) din Directiva 2008/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2008 privind contractele de credit pentru consumatori și de abrogare a Directivei 87/102/CEE a Consiliului, „consumator” înseamnă o persoană fizică care, în cadrul operațiunilor reglementate de prezenta directivă, acționează în scopuri care se află în afara activității sale comerciale sau profesionale”.

Astfel, în contextul celor expuse, Guvernul nu susține inițiativa legislativă în cauză.